

וְנִשְׁמַע קוֹלוֹ בְּבֵאוֹ אֶל הַקֹּדֶשׁ

למי צלצלו הפעמונים?...

משיחת הרבי²³⁶

הרימונים והפעמונים

במסגרת הציוויים על בגדי הכהונה, מופיע תיאור מעיל האפוד של הכהן הגדול ועל שוליו מצווה התורה להתקין קישוטים בצורת 'רימונים' וביניהם לחבר פעמוני זהב מצלצלים²³⁷:

”וְעָשִׂיתָ עַל שׁוּלְיֵי רִמּוֹנֵי תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי עַל שׁוּלְיֵי סָבִיב וּפְעֻמֹּנֵי זָהָב בְּתוֹכָם סָבִיב: פְּעֻמָּן זָהָב וְרִמּוֹן פְּעֻמָּן זָהָב וְרִמּוֹן עַל שׁוּלְיֵי הַמַּעִיל סָבִיב: וְהָיָה עַל אֶהָרֶן לְשֵׁרֶת וְנִשְׁמַע קוֹלוֹ בְּבֵאוֹ אֶל הַקֹּדֶשׁ לְפָנֵי ה' וּבְצִאתוֹ וְלֹא יָמוּת:”

רש"י על הפסוק:

”רִמּוֹנֵי: עגולים וחלולים היו כמין רמונים העשויים כביצת תרנגולת: וּפְעֻמֹּנֵי זָהָב: זגין עם ענבלין שבתוכם: בְּתוֹכָם סָבִיב: ביניהם סביב בין שני רמונים פעמון אחר דבוק ותלוי בשולי המעיל:”

גם לדעת הרמב"ן היו הרימונים חלולים, אלא שפעמוני הזהב מילאו את חללם (שלא כדעת רש"י):

236. מעובד מלקו"ש חט"ז פ' תצוה שיחה ב.

237. שמות כח, לג-לה.

רמב"ן²³⁸:

"ולא ידעתי גם כן למה עשה הרב [=כינוי לרש"י] הפעמונים לעצמם, פעמון בין שני רימונים, כי אם כן לא היו הרימונים משמשיין כלום! ואם לנוי, למה היו עשויים כרימונים חלולים? יעשם כמין תפוחי זהב²³⁹!... ועוד, שהיה צריך הכתוב לפרש במה יתלה הפעמונים, והאם יעשה בהם טבעות לתלות בהן... אבל [=ממשיך הרמב"ן: לדעת] הם [=הפעמונים] בתוכם [=בחלל הרימונים] ממש, כי הרימונים חלולים ועשויים כמין רמונים קטנים שלא פתחו פיהם, והפעמונים טמונים בהם ונראים מתוכם":

הבה נעיין מדוע כל כך חשובה העובדה ש"וְנִשְׁמַע קוּלוֹ" בצלצול הפעמונים, עד שבהעדרם²⁴⁰ (אפילו אם לבש את המעיל) חייב מיתה בידי שמים? מהי תכלית הצלצולים הללו?... ובפרט לפי העקרון התנכ"י: "לֹא בְרַעַשׁ ה' . . . [כי אם ב]" קוֹל דְּמָמָה דְקָה"! תדע שכן הוא, שהרי אותו כהן גדול בכניסתו ביום הכיפורים לפני ולפנים, אינו לבוש מעיל ובא ללא הפעמונים, בקול דממה דקה...

ונתבאר במפרשי התורה תכלית השמעת קול הפעמונים:

רמב"ן²⁴¹:

"ומה שאמר למעלה "וְנִשְׁמַע קוּלוֹ בְּבֵאוֹ אֶל הַקֹּדֶשׁ . . . וְלֹא יָמוּת", הוא על דעתי ביאור למצות הפעמונים, [=צייווי הדרוש ביאור כי] מפני שאין בהם צורך בלבישה, ואין דרך הנכבדים לעשות להם כן, לכך אמר כי ציוה בהם בעבור שישמע קולו בקודש, ויכנס לפני אדונו כאלו ברשות, כי הבא בהיכל מלך פתאום חייב מיתה בטכסיסי המלכות, כענין אחשורוש.

וירמוז למה שאמרו במסכת יומא²⁴² "וְכָל אָדָם לֹא יִהְיֶה בְּאֵהָל מוֹעֵד"²⁴³, אפילו אותן שכתוב בהן "וְדַמוֹת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם"²⁴⁴ לא היו באוהל מועד, על

238. על שמות כח, לא.

239. הרא"ם תמה על הרמב"ן: "לא ידעתי מדוע בחר התפוחים יותר מן הרימונים?"... ומבאר רבנו שמא היתה כוונת הרמב"ן שאם תכלית הרימונים היא רק לנוי, הרי מצינו שכפתורי המנורה שהיו לנוי היו בצורת "תפוחים" (רש"י שם) מדוע אם כן לא יעשו אותה צורה גם בנוי של המעיל?

240. וראה אור החיים: "וּבְצֵאתוֹ וְלֹא יָמוּת: נראה שאם לא היו לו הפעמונים שמשמיעים את הקול חייב מיתה לשמים, שאם לא כן דלא היתה כוונתו אלא למחוסר בגדים, היה אומר "וְלֹא יָמוּת" אחר תשלום הבגדים, או לפחות אחר תשלום ד' בגדי כהן גדול, ולא באמצע, אלא ללמד על הפרט בא, שחייב אפילו על הפעמונים. ובפסוק האמור בסוף מעשה הבגדים דכתיב "וְהָיוּ עַל אֶהָרָן וְגו' וְלֹא יִשָּׂאוּ עוֹן וְנָתַתּוּ", שם חייב על העובד מחוסר בגדים".

241. על שמות כח, לה.

242. ירושלמי א, ה.

243. ויקרא טז, יז.

244. יחזקאל א, י.

כן ציוה להשמיע קולו כמי שיקרא "הוציאו כל איש מעלי", ויבא לעבוד את המלך ביחוד, וכן בצאתו, לצאת ברשות, ושיוודע הדבר כדי שיוכלו משרתי המלך לשוב לפניו:

ושמא תאמר, אם כן מדוע ביום הכיפורים אין הכהן הגדול נשמע בקולו? הרי היראה מהכניסה למלך ללא רשות אמורה להיות גדולה יותר ביום הכיפורים?

עונה על כך רבינו בחיי²⁴⁵:

"וסימן הקריאה ונטילת רשות זה היה בכל ימות השנה, וזהו שאמר 'וְנִשְׁמַע קוֹלוֹ בְּבֹאוֹ אֶל הַקֹּדֶשׁ' ולא לפני ולפנים, מפני שלפני ולפנים לא היה צריך השמעת קול ולא היה נכנס שם בבגדי זהב אלא בבגדי לבן בלבד, וזו היא מעלתם של ישראל שהכהן הגדול היה נכנס לפני ולפנים ביום הכפורים בלא סימן הקריאה ובלא נטילת רשות"²⁴⁶:

אלא, ^{אוצר החכמה} שלפי תפיסת הרמב"ן היתה השמעת הקול רק הכנה לעבודה ונטילת רשות כניסה, אבל אין צלצולי הפעמונים חלק אינטגרלי של עבודת הכהן בהיכל! מדוע אם כן נשמעו צלילי הפעמונים תוך כדי הילוך הכהן הגדול בהיכל, בכל משך זמן עבודתו, כמו שכתוב: "וְהָיָה עַל אֶהָרָן לְשָׂרֵת וְנִשְׁמַע קוֹלוֹ בְּבֹאוֹ אֶל הַקֹּדֶשׁ לְפָנָי ה' וּבִצְאתוֹ וְלֹא יָמוּת", הרי שהפעמונים הם צורך העבודה בהיכל! וטעמא בעי.

פעמוני השוליים: רעש התשובה

מבאר הרבי בשיחתו:

עבודת הכהן הגדול היא כמייצג ושליח כלל ישראל כולו, כך שבבואו אל הקודש הוא 'נושא עמו' את כל היהודים, כולל 'יהודי השוליים'...

מבואר במשנת החסידות אשר עבודתם הרוחנית של 'בעלי תשובה' כרוכה ב'רעש'²⁴⁷, הנוצר מתחושת ה'ריחוק' שהן חשים עקב היותם שקועים ביוון המצולה, דבר המעורר אצלם דחף נפשי 'לברוח', כאדם הבורח מסכנת מוות תוך צעקות וסערת נפש.

ר' ישראל בעל שם טוב ע"ה אמר: כשאדם טובע בנהר והוא מראה במים כמו תנועות שיוציא עצמו מן המים השוטפים אותו, בוודאי הרואים לא יתלוצצו

245. על שמות כח, לה.

246. ולהעיר מרש"י במסכת יומא אשר ביום הכיפורים (למרות שלא נכנס עם פעמוני המעיל) היתה "טבעת .. שמקשקש ומשמיע קול משום 'וְנִשְׁמַע קוֹלוֹ בְּבֹאוֹ אֶל הַקֹּדֶשׁ'".

247. להעיר ש'רעש' אותיות 'רשע' המתגעגע לחזור אל 'ערש' ילדותו ומתחנן 'פתח לנו שער'...

עליו עול תנועתו, כן כשמתפלל ועושה תנועות אין להתלוצץ עליו שהוא מציל עצמו ממים הזידונים שהם הקליפות ומחשבות זרות הבאים לבטלו ממחשבתו בתפילתו²⁴⁸."

אותם פעמונים שבשולי המעיל, רומזים להמיית ליבם הרועשת של יהודי השוליים, כצווחת צמיגי הרכב המנסה להחלץ מהביצה... וקול זה ערב מאוד בעיני השם, עד שבזכותו תישמע תפילת כהן גדול ברחמים.

כמבואר בספר דגל מחנה אפרים²⁴⁹:

"ורמון היינו תפלה שהוא רמו על פושעי ישראל שהם מלאים מצות כרימון²⁵⁰ וכל תפלה שאין בה ממושעי ישראל אינה תפלה²⁵¹ ולא תעלה לרצון כי אם עם פושעי ישראל והוא שאמר להעלות אותם דברי בגידות על ידי תורה ותפלה שיהיה בה ממושעי ישראל ואז ונשמע קולו בבואו אל בקודש היינו שאז תפלתו נשמעת כשיהיה בצירוף פושעי ישראל והבן:

עד שאם יעדיף הכהן הגדול להכנס להיכל בלעדיהם, הריהו מסכן את כל עבודתו ומסתכן בחשש "ולא ימות", כי שלמות כלל ישראל מותנה בצירוף כל ששים הריבוא מבלי לוותר אפילו על 'יהודי שולי' לכאורה...

ואין בכך סתירה לרעיון של "לא בְּרַעַשׁ הוִי"ה", כמדויק בפסוק זה עצמו: אם רוצים להגיע לדרגת הוי"ה (שלמעלה מהטבע והעולמות) - אזי שם ה'כלי' הוא העבודה ב"קול דְּמָמָה דְּקָה", בתכלית ההתבטלות ללא התבלטות רועשת...

אבל כאשר עבודתו קשורה עדיין בבריחה מיישותו הקשורה לדרגת שם א-להים (בגימטריא 'הטבע') שהוא דרגת הצמצום המאפשר תחושת מציאות, שממנה מנסה בעל התשובה להיחלץ ולהתבטל, אזי זהו 'ביטול רועש'...

וכמשל ההבדל בין כליון ושריפת גז אצילי, שהיא בערה שקטה, לכליון של גזע עץ במדורה, ששריפתו כרוכה בפצפוצים רועשים, הנובעים מהתפרקות המוצקות המגושמת של ה'יש' המתקשה להתבטל...

יום הכיפורים: "וקול דממה דקה ישמע"

כל האמור הוא בכל ימות השנה, כאשר עבודת הכהן הגדול היא רק ב'היכל',

248. כתר שם טוב סימן רטו.

249. פרשת תצוה ד"ה ועשית.

250. עירובין יט.

251. עיין כריתות ו:

בדרגה זו יש מקום לדירוג של "ראשיכם שבטיכם... מחטב עציף עד שאב מימיק", החל מיהודים שב'כתפות האפוד' המונחות על גובהו של המעיל, עד ל'יהודים הפעמוניים' שבשולי מעיל-האומה... שגם את צליליהם יש להכניס אל הקודש!

אמנם ביום הכיפורים כאשר הכהן הגדול נכנס "לפני ולפנים"²⁵² אל קודש הקדשים, שם אין 'רעש' כי ביום זה כל ישראל דומים למלאכים, אז מתגלית אצל כל יהודי הדרגה של 'יחידה שבנפש', שם היא מתמזגת עם ה'יחיד' בכלות הנפש, ללא שום 'חיץ יישותי', (כהתמזגות של גז עם גז...)

אוצר החכמה

ביום הכיפורים אין 'יהודי שוליים', הכל לבן והקול דממה דקה... על כן אין צורך בפעמוניים!

ואף שגם יום הכיפורים יום 'תשובה' הוא, שאמורה להיות ב'רעש', מכל מקום איננה דומה לתשובה שבכל השנה, שהיא 'תשובה תתאה' כרחוק שנעשה קרוב, לא כן ביום הכיפורים שאז נמצא יהודי בדרגת 'תשובה עילאה' של בן המתרפק אל חיק אביו בערגה שקטה, ללא מילים²⁵³...

תפוחי הרמב"ן ורימוני רש"י

על פי הרעיון הערכי האמור, תובהרנה תפיסותיהם השונות של הרמב"ן ("אם לנוי . . יעשם כמין תפוחי זהב") ושל רש"י הגורס שבענייננו אף שהיותם חלולים וריקים מורה שאינם אלא לנוי, בכל זאת רצוי שיהיו בדמות 'רימונים' דווקא...

כידוע, נמשלו ישראל פעמים ל"תפוח"²⁵⁴ ופעמים ל"רימון"²⁵⁵, בהתאם לדרגתם הרוחנית:

כאשר הינם ברום המעלה, אזי דומים הם ל"תפוח":

אור התורה²⁵⁶:

"בשיר השירים, על פסוק "כַּתְּפוּחַ בְּעֵצֵי הַיָּעַר": מה התפוח הזה משעה שמוציא

252. כי גם ביום הכיפורים עצמו כאשר הכהן הגדול עוסק בעבודת חוץ שהיא בהיכל, אזי הוא נכנס בבגדי זהב עם המעיל והפעמונים, אף שישראל דומים אז למלאכים, אבל גם "מלאכים יחפזון" והאופנים וחיות הקודש (גם הם) "ברעש גדול".

253. עלדרך ההבדל בין פסוקי דזמרה ויוצר אור שהם ברעש גדול ובקול רם לעומת תפילת העמידה שהיא הנעלית ביותר, שהיא בלחש.

254. שיר השירים ת, ה: "מי זאת עלה מן המדבר מתרפקת על דודך תחת התפוח עוררתיה וגו'.

255. שם ד, ג: "כחוט השני שפתתיה ומדבריה נאווה כפלח הרמון רקתה וגו'.

256. שמות ג. ע' 55.

ניצו עד שגומר פירותיו חמישים יום, כך משעה שיצאו ישראל ממצרים ועד שקבלו את התורה חמישים יום... התפוח יש לו שייכות לגילוי שער הנו"ן דבינה... ובפרדס ערך תפוחים כתב: נצח והוד נקראים תפוחים והיינו כי תפוח בגימטריא: צבאות":

אך כאשר ישראל בשפל המדרגה, נמשלו ל"רימונים":

תלמוד בבלי²⁵⁷:

"הרואה רמונים בחלום... אם עם הארץ הוא יצפה למצוות שנאמר "כְּפָלַח הָרִמּוֹן רִקְתָּךְ", מאי ריקתך? אפילו ריקנין שבך מלאים מצות כרימון":

וטעם שנמשלו 'ריקנים' דווקא ל"רימונים" שהוא 'מלא' – אולי אפשר לבאר, שפירות אחרים גם הם מלאים בפלחים, אלא שעיקרם מלאי-עסיס ומעוטי גרעינים, לא כן הרימון שעסיסו מועט ביותר וכולו דחוס גרעינים קשים ללעיסה, ורק על ידי מציצה²⁵⁸ בכח יוציא 'עסיס רימוני'.

כך תלמידי חכמים וצדיקים מלאים בעסיס חכמתה של תורה ואהבה ויראה, לא רק ב'גרעיני מצוות'. לא כן "ריקנין שבך", רק על ידי מציצה בכח התשובה, מפיקים מהם 'עסיס רימונים', שיש בו קיוהא חריפתא, שיכולה להשיב נפש מעולפת...

כמרומוז במדרש²⁵⁹:

"כְּחוּט הַשְּׁנִי [שְׁפֹתוֹתֶיךָ]: זה אליהו, בשעה שאמר לישראל "עד מתי אתם פֹּסְחִים" וגו'²⁶⁰. "וּמְדַבְּרֵךְ נְאוּה" בשעה שאמר "וְהָיָה הָאֱלֹקִים אֲשֶׁר יַעֲנֶה בְּאֵשׁ הוּא הָאֱלֹקִים" וגו'²⁶¹, מיד: "וַיַּעַן כָּל הָעָם וַיֹּאמְרוּ טוֹב הַדְּבָר". "וּמְדַבְּרֵךְ נְאוּה" שעשית לישראל לומר "ה' הוא האֱלֹקִים ה' הוא האֱלֹקִים"²⁶².

כְּפָלַח הָרִמּוֹן רִקְתָּךְ. זה דורו [=של אליהו] שהיו ריקים מן המצוות ואף על פי כן נעשו חביבין כרימון בזכות מה על ידי שנצטמתו (פי' שנתקבצו) בהר הכרמל, שנאמר: "וְעַתָּה שְׁלַח קִבְץ אֵלַי אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל אֶל הַר הַכְּרִמָּל"²⁶³.

וראה גם תורה אור²⁶⁴:

"ומי שאינו יכול ללמוד כלל ולקבוע עתים לתורה, עליו נאמר גם כן "מַעֲסִיס"

257. ברכות דף נז.

258. ראה רש"י (ברכות דף נז.) ד"ה מעסיס רמוני: הנמצץ מן הרמונים:

259. אגדת בראשית פרק פ.

260. מ"א יח, כא.

261. שם שם, כד.

262. שם שם, לט.

263. שם שם, יט.

264. פ, סוף ע"ג.

אוצר החכמה

רמניי, על דרך מאמר רז"ל על פסוק "כְּפֹלַח הָרִמּוֹן רִקְנֶךָ" שאפילו ריקנין שבך מלאים מצות כרמון.

כי ריקנים אין פירוש פושעים ומורדים חס ושלום, רק שאין בהם תורה, אבל מלאים מצות ודרך ארץ. והרי המצות מעוררים גם כן גילוי תענוג העליון, וכנודע מענין ריחא דלבושייכו כו' כי נעוץ תחלתן בסופן. ולכן נקראים "עָסִיס רַמְנֵי" שהוא גם כן משיב את הנפש..."

רש"י כפשטן, רואה את בני ישראל כפי שהם נראים בפשוטו של עולם, בחיצוניותם הריאלית, שם רואים שישנם גם יהודים שהם ב'שולי המעיל' ופעמוניותם 'רועשת'.

על כן הוא סבור, שהיו הרימונים 'חלולים' להורות על "ריקנים שבך", וגם אלו יש להכלילם ולהכניסם להיכל עם צלצוליהם הרעשניים, צלילי הבריחה מהרע.

לעומתו הרמב"ן, שפירושו כולל לא רק 'פשט', אלא גם "דברים נעימים ליודעי חכמה נסתרת", מביט על ישראל מהיבט של 'פנימיותם', שם בעומק נשמתם אין שייך כלל חטא ביהודי, בחינת "וְעַמּוֹ כָּלָם צַדִּיקִים".

אי לכך, לדעתו כל עניין השמעת צלילי הפעמונים, אינם אלא הכנה לכניסתו ונטילת רשות, אבל בעת העבודה עצמה נמצא הכהן הגדול בדרגת עבודת הצדיקים בקול דממה דקה, כי בקודש פנימה אין 'יהודי שוליים' כולם צדיקים!..

על כן הוא מקשה על דעת רש"י: "ואם לנוי... יעשם כמין תפוחי זהב", כי יופיים הפנימי של ישראל - ל"תפוחים" נמשל ולא ל"רימונים".

הערת העורך

להעיר שבשיחה לא נתבהר האמנם לדעת הרמב"ן לא היו "רימונים" בשולי המעיל כי אם 'תפוחי זהב'?... (כפי שמתבקש משיטתו שכל יהודי בפנימיותו הוא 'תפוח'), ומה הועיל בדבריו שחלל הרימונים לא היה לריק, אלא נוצל להכנסת הפעמונים בתוככי הרימונים.

אבל עדיין יקשה לדבריו:

מדוע אם כן ציוותה התורה לעשות דמות רימונים חלולים? יעשם 'תפוחי זהב חלולים'! החלל יהיה לצורך השכנת הפעמון בתוכו, ואילו צורת התפוח כדי לסמל את הנוי הפנימי של יהודי?!

ובדרך אפשר יש לבאר שכוונת הרמב"ן היא שאם, כשיטת רש"י, שהרימונים אינם משמשים כלום לתכלית של "ונשמע קולו" (שהרי הקול נוצר מנקישת

הענבלים בזגין²⁶⁵) הרי אם באים להביע 'נוי' בלבד, היו אמורים להיות כ"תפוחים".

אלא, לדעת הרמב"ן - שגם הוא סבור שיש להכניס את 'הודי השוליים' עם 'רעש התשובה' שלהם - היות והוא מביט על יהודי מצד מצבו הפנימי הנעלה, סבור הרמב"ן שאין מדובר בבעלי תשובה 'ריקנין' וחלולים (אצלם הצלצול הוא חשוף וצורמני), אלא מדובר בבעלי 'תשובה עילאה', שה'רעש' שלהם הוא בקלא פנימאה, בפנים ה'רימון', רעש מאופק יותר שצליל פעמונו נבלע מעט במעטה התכלת של הרימון המקיפו.

אוצר החכמה

מה יפו פעמוניך בשוליים...

אף שבהשקפה ראשונה נראה שעבודתם ה'רועשת' של השוליים, שמתבטאת ב"וְנִשְׁמַע קוֹלוֹ" ¹²³⁴⁵⁶⁷נחותה יותר מעבודת בגדי הלבן שב"קוֹל דְּמָמָה דְּקָה", מחדשת החסידות שמההיבט הפנימי יש מעלה בעבודת הרעש (שהוא 'ביטול היש') **שעולה בחשיבותה**²⁶⁶ על עבודת-הלחש (שהוא 'ביטול במציאות'):

תורה אור²⁶⁷:

"והנה השרפים עומדים ממעל ומשיגים זה כי הם יש להם השגה ודעת גדול לפי שהם בעולם הבריאה אשר שם מתלבש חב"ד דאצילות. אבל האופנים כששומעים 'קדוש, קדוש, קדוש' יוצא מהשרפים הם מרעישים בקול רעם ורעש גדול מפני שאין השגתם מכילה זה ..

והנה על דרך זה ביתרון הכח שיש לבחינת אופנים על בחינת שרפים, עם היות שהשרפים בבריאה והאופנים בעשייה, כך על דרך זה יובן בענין נפש הבהמית לגבי נפש האלקית:

כי הנפש הבהמית החיונית שבאדם נלקחה מפני שור שבאופנים כנ"ל. ולכן כחה רב ועצום ויש בה בכח בחינת רעש גדול יותר מבנפש אלקית לפי שבשרשה היא גבוה יותר מבחינת "לִפְנֵי מֶלֶךְ מְלֶךְ לְבַנֵי יִשְׂרָאֵל" ..

וזהו תכלית ירידת הנשמה שהוא כמו שכתוב בזהר "לא תבא צדיקיא

265. דלא כחזקוני על שמות (כח, לד): "פעמן זהב ורמון - הרמון עשוי להיות הפעמון חובט ומקיש עליו להוציא קול".

266. ולהעיר מרבינו בחיי על שמות (כח, לא): "וכן דרשו רז"ל בזבחים היו ע"ב זוגים ובתוכם ע"ב עינבלים והיו ל"ו מצד זה ול"ו מצד זה" ... וידוע גודל מעלת שם ע"ב אותיות (כמספר סנהדרין עם משה רבנו) וכל זה נמצא בשולי המעיל דווקא!

267. עד, ד.

בתיובתא", כי הנשמות בעודם למעלה היו כולם בבחינת צדיקים שבטבעם לעלות אל ה' כו', וירידתם בגופות הוא כדי להיות בעלי תשובה דמשכין ליה בחילא יתיר שהם בבחינת "צָעֵק לְפָנֵי אֱלֹהֵי" ברעש גדול מחמת ההיפוך כידוע"...

וההסבר במילים פשוטות:

אמנם בעל ה"קול דְמָמָה דְקָה" עומד במצב ביטול מוחלט, אבל העדר הרעש מוכיח, שמצב זה טבעי הוא אצלו, הרי שעבודתו 'מוגבלת'... לא כן עבודת ה'רעש' הנובעת משבירת היישות, מיציאה ממחסום הגבול - מציאותו איננה יכולה להכיל את עוצם הדביקות, עד שה'לבה' של געש ההתלהבות שלו מתפרצת ב"רעש גדול"...

וזהו סוד מאמר רז"ל: "במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד שם", כי בעבודת התשובה מתבטאת ה'יציאה מהכלים', שלא כבצדיקים שדבקותם טבעית להם...

ההוראה האקטואלית:

מצויים אנו עתה בדור של עקבתא דמשיחא, ב'מעיל הנשמות' העוטה את ההיסטוריה היהודית אנו נמצאים "על שולי המעיל", דבר המחייב אותנו לנקוט בסגנון פעילות מתאים למצב הדור.

ישנם שואלים על גישתה ה'רעשנית' של ליובאוויטש: אמנם מצד שפל המצב של הדור, מוסכם עלינו שאי אפשר עוד להסתגר בארבע אמות של בית המדרש ולהמתין שיפנו אלינו ויבקשו תורה מפינו... חייבים לשנס מתניים ולהפיץ היהדות גם 'חוצה', למצוא יהודים 'נידחים' ולהפכם ל'בעלי תשובה'²⁶⁸, אך מדוע יש לעשות זאת ב'רעשנות' של טנקי מצוות עם רמקולים או חנוכיות ענק באיצטדיונים, האם אי אפשר לעשות זאת באמצעות סמינרים עיוניים, בשיטות יותר סולידיות, ב"קול דְמָמָה דְקָה"!?

ומכאן ההוראה שאופן קירובם של אותם הנמצאים ב"שולי המעיל" בהכרח יהא מלווה ב'רעש', כי רק גישה רעשנית מתחברת ל'רעש הפנימי' שבנשמתם, וכפי שרואים במוחש שהגישה האינטלגנטית-אינטלקטואלית לא מדברת אליהם, נפשם זועקת 'לברוח' מן הרע, וכשטובעים במערבולת לא תועיל כעת סדנא עיונית ללימוד

268. כפי שאמנם זכינו בדורנו שארגונים רבים מכל החוגים אימצו את שיטת "זְפָרְצָתָ" של הרבי מליובאוויטש ז"ע ופועלים כל אחד בדרכו ל'קירוב רחוקים' [בלשונם].

שחייה... אלא גם המציל וגם הניצול מתחברים באמצעות הצעקה המדרבנת ומעוררת כוחות נעלמים להיחלץ.

הוצר התכנית

מה גם, שכשם שאצל 'עוברי רצונו' הפרסום של התועבות הוא ב'רעשנות' ולא בכתבות מלומדות, כי זה אופיו של 'דור הפעמונים', כך יש לנקוט בשיטות שלהם ולהשתמש בהם נגדם, פרסום צבעוני, תיקשור רועש, דבר ההופך חשוכא לנהורא ובזכות זה "וְנִשְׁמַע קוֹלוֹ" של שופרו של משיח.

הוצר התכנית

הדפסה ברזולוצית מסך - להדפסה איכותית הדפס ישירות מן התכנה
מעייני רש"י - א סופר, יחזקאל עמוד מס : 392 הודפס ע"י אוצר החכמה